

[K. Hølvæg Petersen.]

og også andre har været inde på det, at det er dette formynderskab, dette at man sidder og bestemmer i nogle lukkede cirkler, man skal til livs. Jeg tror ikke, vi kommer uden om en form for udvælgelse. Jeg tror ikke, vi kommer uden om, at vi må have sagkyndige og kvalificerede folk til at hjælpe med på begrænsede områder. Det var det, jeg prøvede på at sige for lidt siden, da jeg sagde, at vi må nok fastholde Statens Kunstfond, men det løser ikke det fundamentale problem, som kun kan løses ud over landet, og dér synes jeg i høj grad man skal bygge på, at folk kommer med ind i beslutningerne. Det har man gjort forsøg med mange steder med udmærket resultat, ja, man har endda gjort forsøg med børn, der skulle bestemme, hvilke ting de ville have på deres vægge, og den vej bør vi gå, hvilket ikke hindrer, at der er en kunstfond, der kan anlægge andre synspunkter, og når det princip ikke står alene, synes jeg, det er i orden.

Må jeg sige til hr. Lindholt, at det var dog forfærdeligt, som han havde opfattet mit indlæg. Jeg mener ikke, at jeg her har talt om, at det kunne afværge nogen misere, og nu vil jeg gerne sige i tilslutning til det, hr. Melchior sagde, at jeg mener ikke, vi er i en misere. Danske uddannelser kan nok hævde sig, når vi sammenligner dem med uddannelser i andre lande, men lad det ligge, det er noget, der hører hjemme i en pædagogisk debat. Men det, jeg prøvede at sige, var, at vi, når vi taler om europæisk identitet, hvad vi jo gør — det er blevet sagt på topmøder og ved udenrigsministermøder — så kan det være rimeligt nok at spørge: hvad er vort bidrag til den identitet? Og så er det uomtvisteligt, at så vil vor kulturelle arv, om jeg må bruge det udtryk, vor kunstneriske arv spille ind. Hvad er vi? Hvordan er vi præget af det, der er udført i kunstens verden? Og på hvilken måde mener vi at kunsten skal bidrage til at forstærke vor identitet? Det er spørgsmål, der er meget rimelige og nødvendige for os at tage op, og det var den betragtning, jeg var inde på. Jeg sagde ikke

noget om, at det kunne afværge, at der her og dér dannede sig et mindre gunstigt indtryk af danskerne.

Må jeg så blot sige, at når vi taler om kulturudvikling, er vi nok for tilbøjelige til at sætte lighedstegn mellem kunst og kunstnerisk udvikling og kulturudvikling. I kulturbetænkningen nr. 517, som jeg håber nogen endnu har en svag erindring om, ellers bør man opfriske den — det glæder mig at høre, at ministeren er begyndt at kigge i den — er der fremført nogle synspunkter af almen karakter, der prøver at vise, hvad det er for kræfter, der har taget fat i os, og det skulle så gerne føre til, at vi begyndte at besinde os på, hvilke kræfter vi vil sætte ind imod den udvikling, som teknologien skaber.

Kunstnere er forud for deres tid, og kunstnere viser os tendenser, som vi kan lære af, som vi kan provokeres af, som vi kan forarges over, blive vrede over, og det bliver man i vid udstrækning, men de kan også bidrage til, at vi forstår lidt mere af sammenhængen, selv om de klatter, vi ser på, kan synes nok så urimelige. Gang på gang har vi, det lærer historien os, set kunstnere, der slet ikke var anerkendt af deres samtid, men som længe efter, at de var døde og borte, blev accepteret. Vi skal altså her, synes jeg, være yderst varsomme, og vi skal være meget varsomme med at ville lukke af for udviklingstendenser. For mig er der ikke den mindste tvivl om, at skærer vi den kunstneriske udvikling over, så skærer vi nogle nerver over, der har den største betydning for samfundsudviklingen. Nu ved jeg godt, at kunstnere vil indvende, at vi må ikke sige, at kunsten er nyttig, men ikke desto mindre har den de sidevirkninger, at den giver impulser til hele samfundsudviklingen. Jeg beder blot om, at vi, når vi nu skal drøfte dette i udvalget og senere her i tinget, har de brede aspekter med i vore overvejelser, når vi skal tage stilling til, hvordan en ny kunstfondlov skal udformes.

Lembourn (KF):

Til hr. Børge Pedersen: de private muse-